

# Kärlekens bilder

Vilka bilder söker vi frammana när vi hör ordet kärlek? Kanske blir det bilden av den barmhärtiga samariten som gjuter olja och vin i den slagnes sår och för honom till härbärgat. Den som hjälper den nödställda, visar prov på kärlek.

Bilden är god. Liknelsen om samariten ger konkretion och åskådlighet åt kärlek i biblisk mening.

Samtidigt måste man vara kritisk mot bilden av hjälparen som bestämning av kärlekens väsen. Hjälparens roll är inte alltid en kärlekens praktik. Det som ser ut som barmhärtig samarit i funktion, kan ibland vara något annat. Hjälparrollen kan vara fylld av högmod eller självisk maktkänsla. Den som har resurser att hjälpa andra, kan frestas till övermod. *Har* man mer, kan man tro sig *vara* mer. När olika biståndsorganisationer efter andra världskriget satte i gång omfattande hjälpaktioner i det krigshärjade Tyskland, demoraliserades en del av de utsända samariterna. Att vara omgiven av människor i nödens underläge frestade till högmod, maktkänsla eller åtminstone självgodhet. SIDA, vårt organ för utvecklingsbistånd, känner till samma problematik.

En annan bild som hör till begreppet kärlek är *offret*. Den som offerar sig, i bemärkelsen dör för andra, visar det högsta provet på kärlek.

Också detta är en god bild. Men även här bör man vara vaksam och kritisk. Att gå i döden för andra är förvisso stort. Den traditionelle hjälten brukar handla så. *Men*: Det finns

en risk i heroiseringen av denna sorts död. Det kan undanskymma det faktum att det är ännu större att *leva* för andra. Att ge sitt liv, i betydelsen arbeta, kämpa och bygga upp något för medmänniskor är förmer än just en heroisk död. Många pubertetsdrömmar har handlat om hjältens undergång för en stor sak. Men livet för andra är en större satsning. Det är kanske inte lika glamouriserat, men dock förmer. Den omogna människan kan ofta drömma drömmen om hjältedöden. Den mogna människan lever för andra och fantiserar inte så mycket över ett lysande eftermäle.

Bevisar sig vår kärlek i förhållande till dem som har det sämre än vi själva? Ja, förvisso, men den testas också i vårt förhållande till dem som har det bättre än vi själva. Att sörja och medlida när någon har det svårt är nog lättare än att uppriktigt glädjas när det går verkligen bra för någon. Kärleken måste ju kunna glädjas över andras framgångar. Den riktiga kärleken måste ha lika kort väg till medglädjen som till medlidandet.

Någon har sagt följande tänkvärda men påfrestande ord: "I ens bästa väns framgångar finns alltid något som inte är odelat behagligt." – En skugga av avund. En rädsla för att själv bli mindre när den andre blir större. Så finns i själen ett litet rum där kärleken och medglädjen inte får plats.

Kanske är till sist glädjen den bästa indikatorn på kärlek. Enligt gammalt kristet tänkande är glädjen och lov-

sången det som utmärker "himmelri-  
ket". Himmelriket är samtidigt sym-  
bol för det tillstånd där kärleken är  
fullkomnad. Här hör glädjen och kär-  
leken så nära samman att de närmast  
är två sidor av samma verklighet. I  
detta ligger en djup visdom förbor-  
gad. När livet är helt riktigt och levs  
fullt ut, handlar det om att älska. I  
denna livets fullhet frigörs den stora  
glädje som förtjänar namnet salighet.

I livets bästa ögonblick låter sig den  
saligheten förnimmas eller anas. De  
ögonblicken är kanske sällsynta för de  
flesta av oss. Men jag föreställer mig  
att de ögonblicken rymmer uppenba-  
relse. Uppenbarelsen här och nu av  
den högre verklighet som är det enda  
värdiga målet för vår vandring på det-  
ta livets mödosamma vägar.

*BN*